

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35P/103/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522202132
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:2522202132.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Evou Širilovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym a procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E., deti rodičov: matka – B. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka SR, trvale bytom A. XXXX/X, F., t. č. K. D. XXXX/XX, E., právne zastúpená Mgr. Pavlom Dudíkom, advokátom so sídlom Jilemnického 2, 911 01 Trenčín, IČO 52864294 a otec - B. B., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan SR, trvale bytom A. XXXX/X, F., o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Z v y š u j e s a vyživovacia povinnosť otca k maloletému A. B. z doterajšej sumy 140,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne, k maloletému C. B. z doterajšej sumy 90,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne a k maloletému D. B. z doterajšej sumy 70,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.12.2022, ktoré je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

II. Dlh otca na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.12.2022 do 30.11.2023, pre maloletého A. vo výške 240,- eur je otec maloletého p o v i n n ý splácať v mesačných splátkach po 10,- eur na maloletého, spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. Dlh otca na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.12.2022 do 30.11.2023, pre maloletého C. vo výške 600,- eur je otec maloletého p o v i n n ý splácať v mesačných splátkach po 20,- eur na maloletého, spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

IV. Dlh otca na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.12.2022 do 30.11.2023, pre maloletého D. vo výške 840,- eur je otec maloletého p o v i n n ý splácať v mesačných splátkach po 25,- eur na maloletého, spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V. Týmto sa v časti výživného z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/125/2018-102 zo dňa 16.04.2019.

VI. Matka má voči otcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania, podanom na Okresný súd Piešťany dňa 13.12.2022, sa matka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. A. na sumu 160,- eur mesačne, na mal. C. na sumu 140,- eur mesačne a na mal. D. na sumu 140,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že od posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. detí, ktorá spočíva najmä v podstatnom zvýšení ich mesačných výdavkov. Súčasná úprava výživného je nepostačujúca, nakoľko sa matke výdavky vo veľkej miere zvýšili. Matka spresnila, že mal. D. momentálne navštevuje prvý stupeň základnej školy a mal. C. druhý stupeň základnej školy, tzn. že náklady na obe maloleté deti sa zvýšili. Matka hradí maloletým deťom záujmové krúžky, ktorých cena sa zvýšila a v súčasnosti predstavuje sumu 50,- eur mesačne na maloleté detí. Došlo aj k nárastu cien za obеды v školskej jedálni na sumu prevyšujúcu 66,- eur mesačne pre mal. C. a D.. Mal. A. už nenavštevuje školskú jedáleň, stravuje sa doma. Náklady na mal. A. sa zvýšili najmä o náklady na stravu a oblečenie. Matka maloleťmu nakupuje oblečenie už v pánskom oddelení, keďže nosí oblečenie označené v pánskom oddelení ako veľkosť S až M a topánky vo veľkosti č. 43. Príjem matky maloletých je XXX,- eur a tento nie je postačujúci na pokrytie finančných nákladov na výživu a výchovu maloletých, nakoľko došlo aj k značnému nárastu cien potravín, a tiež z dôvodu, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k mal. deťom až do času, kým nie sú schopné samé sa živiť. Matka doplnila, že nemá vedomosti o súčasnom zamestnaní a príjme otca, resp. či poberá nejaké sociálne dávky. Výživné platí pravidelne.

2. Na prejednanie vecí súd nariadil pojednávania, na ktoré bol otec riadne a včas predvolaný. Otec sa na žiadne z troch pojednávanií nedostavil, a to aj napriek tomu, že súd nariadil jeho predvedenie. Matka na pojednávanií dňa 11.10.2023 uviedla, že býva spoločne s mal. deťmi v prenajatom byte v E., za ktorého nájom uhrádza 650,- eur mesačne. Stále je spolu s otcom podielovou spoluvlastníčkou bytu v F.. V súčasnosti sa vedie súdne konanie o vyporiadanie vlastníctva, avšak doposiaľ nie je skončené. Matka v súdnom konaní žiada o predaj predmetného bytu nakoľko vie, že otec nebude disponovať finančnými prostriedkami na jej vyplatenie. Žiadny ďalší majetok ani osobné motorové vozidlo matka nevlastní, nemá žiadne úvery ani pôžičky. Jej mesačné výdavky sú 33,- eur za paušál, autobus 20,- eur, strava 480,- eur (september). Matka je zamestnaná v spoločnosti G., H.. a jej príjem za 06/2023 bol vo výške X.XXX,XX, za 07/2023 vo výške XXX,XX eur (celozávodná dovolenka), za 08/2023 vo výške X.XXX,XX eur, za 09/2023 vo výške X.XXX,XX eur. Matkin príjem je v súčasnosti vyšší vzhľadom na to, že pracuje každú druhú sobotu, aby mohla pokryť základné výdavky domácnosti. Okrem príjmu matka poberá prídavky na 3 deti v sume 180,- eur a uplatňuje si daňový bonus, ktorý je zahrnutý v mzde. Otec s platbami výživného vždy mešká, nedoplatok nemá. Nad rámec výživného nič neprispieva. Otec sa s mal. deťmi už nestretáva podľa súdneho rozhodnutia, avšak občas si ich bráva na celý víkend.

3. Právny zástupca matky na pojednávanií uviedol, že odkazuje na princíp zisťovania príjmu otca prostredníctvom potenciality príjmu, tak ako to bolo v rozvodovom konaní. Súd vykonal naozaj všetky úkony, ktoré mohol, aby aspoň nejaké informácie o otcovi zistili, ale očividne sa zatajuje. Vzhľadom na tieto okolnosti navrhol návrhu vyhovieť v plnej miere a vzhľadom na okolnosti súdneho konania a vzhľadom na pasivitu otca v tomto konaní dal na zváženie súdu aj nárok na náhradu trov konania, nakoľko sa to môže javiť v tomto prípade ako spravodlivé pre náhradu matky.

4. Kolízny opatrovník odporučil súdu návrhu matky vyhovieť v celom rozsahu.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením s listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah spisu, a to návrh vrátane príloh, lustrácia v REGOB na otca, lustrácia v SP na otca, odpoveď ÚPSVaR F., správa DÚ E., daňové priznanie spoločnosti B.&C. I. za rok 2021, daňové priznanie spoločnosti B.&C. I. za rok 2022, správa o príjme matky, fotografie otca z dovolení, voľné pracovné ponuky v mieste bydliska otca s prihliadnutím na jeho profesiu, potvrdenie o príjme otca z J. K. F., L., LV č. XXXX k. ú. F., lustrácie v bankách na otca, aktuálna lustrácia v SP na otca. Zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/125/2018 súd oboznámil zápisnicu o pojednávanií zo dňa 16.04.2019. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

6. Naposledy bola upravená vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/125/2018-102 zo dňa 16.04.2019, ktorým boli mal. deti na základe schválenej rodičovskej dohody po rozvoze rodičov zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. A. sumou 140,- eur mesačne, na výživu mal. C. sumou 90,- eur mesačne a na výživu mal. D. sumou 70,- eur mesačne. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10.05.2019.

7. V čase tejto poslednej úpravy výživného mal mal. A. XX rokov a navštevoval X. ročník ZŠ. Stravoval sa v školskej jedálni s poplatkom 20,20 eur mesačne. Navštevoval krúžok bojového umenia s poplatkom 30,- eur mesačne. Na začiatku školského roka matka uhradila za pomôcky 42,- eur, mesačne má výdavky 10,- eur na školské pomôcky. Maloletý bol zdravý, matka mala v pláne navštíviť s ním zubára kvôli kazom. Mal. C. mal X rokov a bol žiakom X. ročníka ZŠ. Stravoval sa v školskej jedálni s poplatkom 20,20 eur mesačne, poplatok za školský klub bol 6,50 eur mesačne. Platený krúžok nenavštevoval. Na začiatku školského roka matka uhradila za pomôcky 63,- eur. Rovnako aj s ním mala matka v pláne navštíviť zubára kvôli jednému kazu. Mal. D. mal X rokov a navštevoval predškolské zariadenie s poplatkom 14,- eur mesačne, strava 22,40 eur mesačne a ZRPŠ 20,- eur polročne. Maloletý navštevoval M. ambulanciu v N. 1-krát ročne, čo zabezpečoval otec. Matka uviedla priemerné mesačné výdavky na oblečenie a obuv v sume 42,- eur na každé z mal. detí a na stravu celkový výdavok 200,- eur mesačne. Matka maloletých žila s maloletými deťmi v prenajatom byte, náklady na bývanie predstavovali sumu 490,- eur mesačne (nájomné a energie). Matka bola zamestnaná s priemerným mesačným príjmom XXX,- eur, poberala prídavok na deti a daňový bonus. S otcom mal. detí vlastnila byt v podielovom spoluvlastníctve, počas trvania manželstva si zobrali hypotéku vo výške XX.XXX,- eur, ktorú splácal otec. Otec maloletých pri poslednom rozhodovaní býval v byte, ktorého bol spoločne s matkou podielovým spoluvlastníkom. Mesačné výdavky na bývanie boli 450 – 500,- eur, splácal hypotéku v sume 230,- eur, fond opráv 52,- eur, elektrina 20 - 25,- eur, plyn 6,- eur. Otec pracoval ako finančný sprostredkovateľ s priemerným čistým mesačným príjmom XXX,- eur, žiaden iný príjem nemal. Otec mal dlh voči Sociálnej poisťovni v sume 400,- eur. Obaja rodičia mali vyživovacie povinnosti len voči mal. deťom.

8. Matka maloletých detí je v súčasnosti zamestnaná, jej príjem za 06/2023 bol vo výške X.XXX,XX, za 07/2023 vo výške XXX,XX eur (celozávodná dovolenka), za 08/2023 vo výške X.XXX,XX eur, za 09/2023 vo výške X.XXX,XX eur. V predmetnom príjme je zahrnutý už aj daňový bonus na všetky mal. deti. Matka ešte poberá prídavky na tri mal. deti vo výške 180,- eur, žiaden iný príjem nemá. Pokiaľ ide o mesačné výdavky, tieto predstavujú: nájom 650,- eur, paušál 33,- eur, autobus 20,- eur, strava 480,- eur. Matka ďalšie vyživovacie povinnosti nemá.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že otec mal. detí nemá už ďalšie vyživovacie povinnosti. Otec je jediný spoločník a konateľ spoločnosti B.&C. I.. Z daňových priznaní uvedenej spoločnosti za roky 2021 a 2022 však nevyplývajú žiadne údaje, nakoľko ide o nevyplnené daňové priznania. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na otca vyplynulo, že od 15.09.2022 do 16.01.2023 a od 25.02.2023 bol zamestnaný v spoločnosti J. K. F., L.. Z potvrdenia od uvedenej spoločnosti vyplýva, že otec mal príjem len v mesiacoch 09/2022 vo výške XX,XX a v mesiaci 01/2023 vo výške X,XX eur. Z predmetnej lustrácie ďalej vyplýva, že otec od 01.10.2023 pracuje ako SZČO s vymeriavacím základom za mesiace 10/2023 a 11/2023 vo výške XXX,XX eur. Z listu vlastníctva č. XXXX pre k. ú. F. je zrejmé, že otec je spolu s matkou podielovým spoluvlastníkom v X/X bytu č. XX vo vchode č. X na 1. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXX, postaveného na pozemku parc. č. XXXX o výmere XXX m² zastavaná plocha a nádvorie. Z lustrácie v bankách na otca vyplynulo, že otec má účet v 5 bankách, pričom zostatok na týchto účtoch je spolu 126,35 eur ku dňu 14.11.2023. Právny zástupca matky predložil súdu voľné pracovné miesta pre E. región s prihladením na vzdelanie otca. Na základe týchto ponúk by otec mohol dosahovať príjem od X.XXX,- eur do X.XXX,- eur brutto mesačne. Na základe predložených fotografií otca z jeho instagramového účtu vyplýva, že otec navštívil v mesiacoch júl a august 2022 F. a N., v januári 2023 bol na N. O., v auguste 2023 bol v N., v septembri 2023 v P. a naposledy bol otec v Q..

10. Mal. A. má XX rokov a je žiakom X. ročníka ZŠ v E.. Nestravuje sa v školskej jedálni. Chodí na volejbal s poplatkom 30,- eur mesačne, s čím sú spojené výdavky na športové oblečenie. Na začiatku školského roka matka hradila poplatok na ZRPŠ 20,- eur. Matka mu platí paušál na mobil 10,- eur mesačne a MHD 5,- eur mesačne. Ďalšie výdavky sú na stravu, hygienu. Výdavky na oblečenie a obuv sú cca 50,- eur mesačne. Matka maloletému už nakupuje bežnú konfekčnú veľkosť ako pre dospelého. Maloletý

absolvoval v školskom roku 2022/2023 lyžiarsky výcvik v sume 200,- eur, na čo otec neprispel žiadnou sumou. Mal. A. nie je dispenzarizovaný v žiadnej odbornej ambulancii, jeho zdravotný stav je dobrý. Maloletý by mal nosiť zubný strojček, avšak s finančných dôvodov ho ešte stále nenosí. Pravidelne navštevuje zubára, s čím sú spojené výdavky na ošetrovanie zubného kazu s poplatkom 2x ročne 50 - 60,- eur. Výdavky na oblečenie a obuv sú cca 50,- eur mesačne.

11. Mal. C. má XX rokov a je žiakom X. ročníka ZŠ v E.. Nestravuje sa v školskej jedálni. Maloletý chodí na futbal s poplatkom 12,50 eur mesačne, s čím sú spojené aj výdavky na športové oblečenie. Na začiatku školského roka matka hradila poplatok na ZRPŠ 10,- eur ročne. Dobíja mu telefón v sume 5,- eur mesačne. Ďalšie výdavky sú na stravu, hygienu. Výdavky na oblečenie a obuv sú cca 50,- eur mesačne. Mal. C. nie je dispenzarizovaný v žiadnej odbornej ambulancii, jeho zdravotný stav je dobrý. Pravidelne navštevuje zubára, s čím sú spojené výdavky na ošetrovanie zubného kazu 50 - 60,- eur. Výdavky na oblečenie a obuv sú cca 50,- eur mesačne.

12. Mal. D. bude mať XX rokov a je žiakom X. ročníka ZŠ v E.. Stravuje sa v školskej jedálni s poplatkom 10,- eur mesačne. Na začiatku školského roka matka hradila poplatok na ZRPŠ 10,- eur ročne. Maloletý chodí na futbal s poplatkom 12,50 eur mesačne, s čím sú spojené aj výdavky na športové oblečenie. Ďalšie výdavky sú na stravu, hygienu. Výdavky na oblečenie a obuv sú cca 50,- eur mesačne. Mal. A. nie je dispenzarizovaný v žiadnej odbornej ambulancii, jeho zdravotný stav je dobrý. Pravidelne navštevuje zubára, s čím sú spojené výdavky na ošetrovanie zubného kazu 50 - 60,- eur. Výdavky na oblečenie a obuv sú cca 50,- eur mesačne.

13. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa § 217 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

19. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne

inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

20. Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Podstatnými skutočnosťami pre posúdenie možností a schopností povinného plniť si vyživovaciu povinnosť sú aj okolnosti týkajúce sa jeho majetkových pomerov, ktoré treba posudzovať komplexne. Zahŕňajú jednak majetok ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a podobne), jednak jeho životný štandard, ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

21. Na základe vykonaného dokazovania mal súd z pripojeného spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 9P/125/2018, za preukázané, že vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom bola naposledy určená vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Piešťany v apríli 2019. Potom vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 26 Zákona o rodine súd porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia so súčasným stavom dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých, ako aj na strane ich rodičov.

22. Po zhodnotení zmeny na strane mal. detí mal súd z výsluchu matky za preukázané, že v súvislosti s ich vekom došlo k výraznému zvýšeniu nákladov na uspokojenie ich základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, nakoľko o určovaní vyživovacej povinnosti bolo rozhodované pred viac ako 4 rokmi. Počas konania tak z dôvodu rastu životných nákladov došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. detí. Zatiaľ čo v čase poslednej úpravy výživného navštevoval mal. A. prvý stupeň základnej školy, teraz je v X. ročníku, mal. C. je už na druhom stupni základnej školy a mal. D., ktorý bol v materskej škole, je už žiakom prvého stupňa základnej školy, s čím sú nepochybne spojené vyššie výdavky.

23. Čo sa týka zmeny pomerov na strane rodičov, súd mal za preukázané, že počet vyživovacích povinností u matky aj otca zostal nezmenený. Matka bola aj v čase posledného rozhodovania zamestnaná, jej priemerný príjem je v súčasnosti vo výške XXX,- eur mesačne vrátane daňových bonusov, čo je takmer o XXX,- eur viac ako pred 4 rokmi. Matka má však vyššie výdavky na bývanie, a to o 160,- eur mesačne a vyššie výdavky na stravu. Čo sa týka príjmov otca, v čase skoršieho rozhodnutia mal príjem cca XXX,- eur. Súčasný príjem otca sa nepodarilo súdu riadne zistiť, nakoľko otec sa na žiadne pojednávanie nedostavil. Otec má síce viacero účtov v bankách, čo vyplýva z lustrácie vykonanej súdom, avšak so zostatkom do 130,- eur.

24. Pri uplatnení princípu tzv. potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe, súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, čo znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce, a to bez ohľadu na to, že tento príjem v dôsledku svojej nečinnosti reálne nepoberá. Vyššie uvedený princíp spočíva v tom, že nerozhodujú skutočné

zárobkové a majetkové pomery rodiča, ale jeho reálne zárobkové a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov vynaložiť všetky sily na zodpovedné zabezpečenie výživy svojich detí a vystríhať sa každého konania, ktoré by malo negatívny dopad na zabezpečenie výživy detí. V rozpore s touto povinnosťou je vyhýbanie sa pracovnému pomeru. Vtedy je plne namieste uplatniť princíp potenciality príjmov, keďže skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný rodič vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na ťarchu oprávneného mal. dieťaťa. Súd oboznámil účastníkov s voľnými pracovnými pozíciami vhodnými pre otca, na základe ktorých by otec mohol dosahovať príjem X.XXX – X.XXX,- eur mesačne v hrubom. Súd tiež prihliadol aj na životný štandard otca, na ktorý poukázala matka predloženými fotografiami otca zo sociálnych sietí. Otec teda napriek bližšie nešpecifikovanému príjmu absolvuje viaceré zahraničné výlety bez mal. detí. Vzhľadom na jeho životný štandard prezentovaný na sociálnych sieťach, považuje súd zvýšenie výživného na mal. A. zo sumy 140,- eur na 160,- eur, na mal. C. zo sumy 90,- eur na 140,- eur a na mal. D. zo sumy 70,- eur na 140,- eur, t. j. o 140,- eur spolu na všetky 3 mal. deti po viac ako 4 rokoch za dôvodné.

25. S poukazom na zistené pomery účastníkov konania súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Súd mal za preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov, a to predovšetkým na strane mal. detí, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

26. V súvislosti so zvýšením vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom v zmysle rozsudku, vznikol otcovi dlh na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.12.2022 (začiatok mesiaca, v ktorom bol podaný návrh matky na zvýšenie výživného) do 30.11.2023 vo výške 240,- eur na mal. A., vo výške 600,- eur na mal. C. a vo výške 840,- eur na mal. D., ktoré sumy súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach tak, ako je uvedené vo výrokoch II. – IV. tohto rozsudku, a to pod následkom straty výhody splátok.

27. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, a je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

29. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaniach podľa CMP nemá nárok na náhradu trov konania žiaden z účastníkov, okrem prípadu, ak s ohľadom na okolnosti prípadu považuje súd priznanie nároku na náhradu trov konania za spravodlivé. V tomto konaní však súd existenciu takýchto okolností konštatoval. Súd na návrh matky skúmal, či v predmetnom konaní je spravodlivé jej priznať voči otcovi náhradu trov konania. Navrhovateľka špecifikovala dôvod, pre ktorý si uplatnila nárok na náhradu trov konania. Išlo o pasivitu otca ktorý sa mal pred súdom zatajovať. Navrhovateľka iniciovala konanie voči otcovi, v ktorom bola plne úspešná, avšak súd musel vo veci uskutočniť viacero pojednávaní, na ktoré sa matka vždy riadne so svojim právnym zástupcom dostavila. Súd odročoval pojednávania len za účelom zistenia majetkových pomerov otca, ktorý sa k návrhu nevyjadril a na pojednávanie nedostavil, a preto túto skutočnosť považuje súd za hodnú osobitého zreteľa pre priznanie nároku matke na náhradu trov konania. Preto súd výrokom VI. rozsudku priznal matke voči otcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko to považoval vzhľadom na jeho správanie za spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie v zmysle § 365 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutel'ných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.